

IZ INSTITUTA

DJELATNOST INSTITUTA U 1976. GODINI

Programom rada Instituta za 1976. godinu bile su obuhvaćene teme iz svih istorijskih razdoblja: srednjeg vijeka, osmanskog perioda, perioda austrougarske vladavine, nove i najnovije istorije naroda i narodnosti Bosne i Hercegovine. Ali, s obzirom na strukturu naučnog kadra i njegovo predmetno opredjeljenje, kao i na raniju orijentaciju Instituta, težište rada bilo je usmjereni na tematiku novije i najnovije istorije. Pored pojedinačnih i grupnih projekata i tema, koje su rađene u Institutu, treba istaći da je, tokom 1976. godine, sedam saradnika bilo angažovano na izradi osnovnih dijelova četvrte, pete i šeste knjige višetomne istorije naroda Bosne i Hercegovine, čiji je neposredni organizator Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

U okviru dokumentacije rađeno je na hronologiji najvažnijih događaja u Bosni i Hercegovini od 1945. do 1963. godine, bibliografskoj obradi radničkih listova, te sređivanju dokumentacionog materijala. Istovremeno su obavljeni i razni drugi poslovi.

Na realizaciji tematskog dijela Programa Instituta za 1976. godinu bilo je angažovano 26 saradnika, i to: jedan naučnik savjetnik, četiri viša naučna saradnika, tri naučna saradnika, dva stručna savjetnika, jedan viši stručni saradnik, šest asistenata (od kojih dva magistra), sekretar Instituta i osam spoljnih saradnika. U Odsjeku za dokumentaciju radila su četiri saradnika, od kojih dva viša stručna saradnika, jedan bibliotekar i jedan arhivski pomoćnik.

U radu je bilo ukupno 13 posebnih tema, tri magistarska rada mlađih saradnika — asistenata, dok je sedam saradnika isključivo radilo na pomenutoj višetomnoj istoriji naroda Bosne i Hercegovine. Prema razdobljima: dvije teme su iz srednjeg vijeka (od kojih jedna magistarski rad), tri iz osmanskog perioda (od kojih su dvije magistarski radovi), pet tema je iz austrougarskog perioda, tri teme su iz međuratnog perioda, dvije teme iz perioda narodnooslobodilačkog rata i socijalističke revolucije, dok se dva projekta odnose na period 1878—1945. godine.

U toku 1976. godine završene su sljedeće teme:

1. »Borba za vjersku i vakufsko-mearifsku autonomiju i stvaranje prvih političkih organizacija bosanskohercegovačkih Muslimana pod austrougarskom upravom«, autor dr Nusret Šehić, viši naučni saradnik.

2. »Savez zemljoradnika u Bosni i Hercegovini 1919—1929«, autor dr Milan Gaković, spoljni saradnik,

3. »Nastanak i razvitak muslimanskih aristokratskih porodica u Bosni i Hercegovini do kraja XVI stoljeća« (magistarski rad), autor Behija Zlatar, asistent.

4. »Slavonska vojna granica u revoluciji 1848—1849. godine« (magistarski rad), autor Dušan Berić, asistent.

Tri saradnika Instituta su odbranila doktorske disertacije tokom 1976. godine, i to:

1. mr Ibrahim Karabegović, asistent, pod naslovom: »Reformizam u radničkom pokretu Bosne i Hercegovine između dva svjetska rata (1921—1941),

2. mr Tomislav Išek, asistent, pod naslovom: »Djelatnost HSS u Bosni i Hercegovini do zavodenja režima diktature 1929. godine« i

3. Drago Borovčanin, sekretar Instituta, pod naslovom: »Izgradnja bosanskohercegovačke državnosti u uslovima NOR-a«.

U istoj godini rađeno je još na sljedećim temama:

1. »Tvrtko II Tvrtković — Bosna u prvoj polovini XV stoljeća«, autor mr Pavlo Živković,

2. »Poslednji Pavlovići — Bosna sredinom XV stoljeća«, autor Boris Nilić, asistent.

3. »Pokušaj Porte da raseli Crnogorce početkom XVIII stoljeća s posebnim osvrtom na naseljavanje na teritoriju istočne Bosne«, autor Enes Pelidić, asistent,

4. »Djelatnost bosanskohercegovačkog sabora«, autor dr Dževad Juzbašić, viši naučni saradnik.

5. »Bosna i Hercegovina i stvaranje jugoslovenske države«, autor dr Luka Đaković, naučni saradnik,

6. »Borba Srba Bosne i Hercegovine za vjersku i školsku autonomiju«, autor Božo Madžar, spoljni saradnik,

7. »Vjerske zajednice i političko zbivanje u Bosni i Hercegovini od austro-garske okupacije 1878. do 1945. godine«, autori: grupa saradnika Instituta,

8. »Djelovanje i uloga »Gajreta« u kulturnom, političkom i nacionalnom životu Muslimana«, autor Ibrahim Kemura, asistent,

9. »Đuro Đaković — monografija«, autor dr Ibrahim Karabegović, naučni saradnik,

10. »Radikalna stranka u Bosni i Hercegovini 1919—1941. godine«, autor mr Tomislav Kraljačić, spoljni saradnik,

11. »Istorijski razvoj SSRN BiH«, autor mr Uroš Nedimović, viši stručni saradnik,

12. »Narodnooslobodilački pokret u Hercegovini 1942. godine«, autor Nevenka Bajić, stručni savjetnik.

Na višetomnoj istoriji naroda Bosne i Hercegovine radili su:

Na IV knjizi (1878—1918):

1. dr Dževad Juzbašić, — poglavlje »Aneksija i njene posljedice«,

2. dr Nusret Šehić, — poglavlje »Politički život bosanskohercegovačkih Muslimana pod austrougarskom okupacijom do zaključno 1909. godine«.

Na V knjizi (1918—1941):

1. dr Nedim Šarac na dijelu knjige za period 1925—1932. godine pod naslovom *Rastrojstvo parlamentarnog sistema 1925—1928. godine*,

2. dr Ahmed Hadžirović na dijelu knjige za period 1932—1941. godine.

Na VI knjizi (1941—1945):

1. dr Zdravko Antonić — poglavlje pod naslovom »*Rad KPJ na pripremanju ustanka u Bosni i Hercegovini*«,

2. mr Rafael Brčić — poglavlja:

a. »*Bosna i Hercegovina u okviru NDH*«,

b. »*Mjere okupatora i kvislinga protiv ustanka u BiH*« i

c. »*Privredni i društveni život u Bosni i Hercegovini u uslovima okupacije i ustanka*«.

3. dr Rasim Hurem — poglavlja:

a. »*Politički profil ustaničkih snaga i uloga KPJ*« i

b. »*Narodnooslobodilačka i revolucionarna suština ustanka*«.

Osim rada na tematskoj obradi, dr Ahmed Hadžirović je pripremio i predao u štampu rukopis svoje teme *Sindikalni pokret u Bosni i Hercegovini između dva rata (1919—1941)*«.

Za naučni skup »*Banja Luka u novijoj istoriji 1878—1945. godine*«, čiji je suorganizator bio Institut, pripremili su referate sljedeći saradnici Instituta:

1. dr Nedim Šarac, »*Idejno-politička orientacija prvih radničkih udruženja u Banjoj Luci*«,

2. mr Uroš Nedimović, »*Prilog osvjetljavanju uloge komunista u razvijanju klasnog radničkog pokreta u Banjoj Luci i okolini (1921—1929)*«,

3. dr Ahmed Hadžirović, »*Ekonomski položaj banjolučkih radnika i borba za njihovo poboljšanje u periodu 1929—1941. godine*«,

4. dr Nusret Šehić, »*Mjere režima na suzbijanju djelatnosti Kluba akademičara Banje Luke*«,

5. dr Tomislav Išek, »*Djelatnost hrvatskih građanskih stranaka u Banjoj Luci od 1918—1929. godine*«,

6. mr Rafael Brčić, »*Banja Luka u kombinacijama ustaškog pokreta kao budući centar tzv. NDH*«,

7. dr Drago Borovčanin, »*Nastanak i razvoj organa narodne vlasti u Banjoj Luci 1941—1945. godine*«.

U diskusiji na skupu uzeli su učešća: dr Dževad Juzbašić, dr Zdravko Antonić, dr Ibrahim Karabegović i dr Nusret Šehić.

Istovremeno je rađeno na kronologiji najvažnijih događaja u Bosni i Hercegovini 1945—1963. godine (Budimir Miličić, viši stručni saradnik); bibliografska obrađa »*Glasa Slobode*« (Mirjana Trninić, viši stručni saradnik); bibliografija »*Jugoslavenskog lista*« (Željka Vrdoljak, bibliotekar) i sređivanje dokumentacije (Mirsada Muškić, pomoćni dokumentator).

Osim poslova na izvršavanju tematskog dijela programa, saradnici Instituta su obavljali i druge naučne i stručne poslove.

U toku 1976. godine Institut je izdao svoj časopis »*Prilozi*« broj 11—12 za 1975. g. i 1976. godinu, koji sadrži: članke, rasprave, priloge, diskusije, osvrte i prikaze (preko 40 autorskih tabaka).

Institut je pripremio i predao u štampu i dvije knjige grade, i to:

1. »*Žene Bosne i Hercegovine u NOB-i*, zbornik sjećanja i

2. »*Ivan Krndelj — građa za monografiju*«, pripremili dr Ahmed Hadžirović i dr Ibrahim Karabegović.

Institut je bio suorganizator ili je preko svojih saradnika učestvovao i na raznim naučnim skupovima i savjetovanjima u zemlji i inostranstvu.

a. Na naučnom skupu »*Vojnopolitičko savjetovanje u Stolicama*«, održanom u Krupnju (29—30. IX), čiji je suorganizator bio Institut, učestvovali su:

1. dr Drago Borovčanin, s referatom — »*Elementi bosanskohercegovačke državnosti u odlukama Septembarskog savjetovanja*«;

2. mr Rafael Brčić, s referatom »*Vojne i političke mjere okupatora i kvislinga protiv ustanka*«,

3. dr Rasim Hurem, s referatom »*Vojna organizacija ustanka u Bosni i Hercegovini i odluke Savjetovanja u Stolicama*« i

4. dr Zdravko Antonić, član Organizacionog odbora skupa, učestvovao je u diskusiji.

b. Na međunarodnoj konferenciji istoričara radničkog pokreta u Linzi (Austrija), učestvovali su: dr Ibrahim Karabegović i dr Nedim Šarac, s referatom »*Odnosi socijaldemokratskih stranaka i sindikata u jugoslovenskim zemljama do 1917. godine*«.

c. Na V jugoslovenskom simpozijumu o nastavi istorije, održanom od 2. do 4. septembra 1976. u Kranju, učestvovali su: dr Zdravko Antonić i dr Nusret Šehić, s referatom »*O nekim problemima strukturiranja i interpretacije sadržaja iz NOR-a i revolucije u nastavnim programima i udžbenicima*«.

d. Na naučnom skupu »*Semberija 1943. godine*«, održanom od 11. do 13. novembra 1976. godine, učestvovali su:

1. dr Zdravko Antonić, s referatom »*Vojno-političke prilike u Semberiji u svjetlu prvih brojeva lista ratnog »Oslobodenja»*«,

2. dr Drago Borovčanin, s referatom »*Majevičke brigade u borbama na Romanijskoj 1943. godine*« i

3. mr Rafael Brčić, s referatom »*Mjere njemačkog okupatora i ustaške NDH u borbi za stvaranje vojnih i drugih antikomunističkih formacija i organizacija na Majevici*«.

e. Na naučnom skupu »*Zivot i djelo Vladimira Copicā*«, održanom od 1. do 2. 10. 1976. godine, učestvovao je mr Uroš Nedimović s referatom »*Radnička štampa u Bosni i Hercegovini o procesu Vladimиру Copicu i drugovima početkom 1922. godine*«.

f. Na naučnom skupu »*Dalmacija u NOR-u i revoluciji*« učestvovao je mr Rafael Brčić s referatom »*Značenje Bosne i Hercegovine u planovima italijanskih okupatora na stvaranju velikog guvernorija Dalmacije*«.

g. Na seminaru za nastavnike istorije u osnovnim školama i školama usmjerenoj obrazovanja SR Hrvatske, održanom u Zagrebu, januara 1976. godine, učestvovao je dr Nusret Šehić s referatom »*Cetništvo između dva rata i u toku drugog svjetskog rata*«.

h. Na skupštini Društva istoričara Bosne i Hercegovine, održanoj u Bugojnu 1976. godine, podnijeli su referate:

1. dr Zdravko Antonić, pod naslovom »*Idejno-politička zasnovanost i vrijednost udžbenika za poznavanje prirode i društva i istorije za osnovne i srednje škole*«,

2. mr Rafael Brčić, pod naslovom »*NDH instrument eksplotatorske politike Trećeg Rajha u BiH*« i

3. dr Ibrahim Karabegović, pod naslovom »*Reformizam u radničkom pokretu BiH između dva rata*«.

Više saradnika Instituta je objavilo naučne i stručne radove, i to:

I Clanci i rasprave

1. dr Zdravko Antonić, »*O specifičnostima revolucionarnih tokova u Bosni i Hercegovini (1941—1943) godine*«, Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine, godina XXI, Sarajevo 1976.

2. mr Dušan Berić: »*Ilija Garašanin i hrvatska politika u doba revolucije 1848—1849. godine*«, Istoriski časopis, knjiga XXIII, Beograd 1976; »*Srpsko-austrijsko prebegličko pitanje u dokumentima arhive Sokobaniskog načelstva — okružja ateksmačkog 1840—1850. godine*«, Niški zbornik, Niš 1976. sveska II.

3. dr Drago Borovčanin, »*Osnivanje organizacije AFŽ-a u Bosni i Hercegovini*«, Glasnik Arhiva i Društva arhivskih radnika Bosne i Hercegovine, godina XIV—XV Sarajevo (1974/75); »*Elementi bosanskohercegovačke državnosti u odlikama Septembarskog savjetovanja*«, »*Pregled*« časopis za društvena pitanja br. 11—12/1976.

4. mr Rafael Brčić, »*Osnovna obilježja korekcije njemačko-ustaške politike prema Srbima u »Nezavisnoj Državi Hrvatskoj«*«, »*Prilozi*« Instituta br. 11—12. Sarajevo 1976. godine; »*Vojne i političke mjere okupatora i kvislinga protiv ustanka*«, »*Pregled*« časopis za društvena pitanja, br. 11—12/76; »*List otpora i pr-*

kosa. *Glasnik istine — Sredstvo političke borbe Sarajevske partijske organizacije*, »Komunist« — januar—februar 1976. (tri nastavka).

5. dr Rasim Hurem, »Austrijska i zapadno-njemačka istoriografija o Jugoslaviji u drugom svjetskom ratu«, Časopis za suvremenu povijest III/1975.

6. dr Tomislav Išek, »HRSS na parlamentarnim izborima 1925. godine«, »Prilozi« Instituta broj 11—12, Sarajevo 1976. godine.

7. dr Dževad Juzbašić, »Neke napomene o problematici etničkog i društvenog razvijatka BiH u periodu austrougarske uprave«, »Prilozi« Instituta br. 11—12, Sarajevo 1976. godine; »O austrougarskoj kolonizacionoj politici poslije aneksije«, »Prilozi« Instituta br. 11—12, Sarajevo 1976. godine, »Bosna i Hercegovina 1875—1914. godine u radovima jugoslovenskih istoričara u posljednjih deset godina«, zajedno s dr Nusretom Šehićem, »Prilozi« Instituta br. 11—12, Sarajevo 1976. godine.

8. dr Ibrahim Karabegović, »O osnovnim pretpostavkama razvitka radničkog pokreta u Bosni i Hercegovini između dva rata s posebnim osvrtom na reformistički pravac«, »Prilozi« Instituta, br. 11—12, Sarajevo 1976. godine.

9. dr Nedim Šarac, »Nekoliko napomena uz diskusiju o tokovima političkog života u BiH na prelazu iz XIX u XX vijek«, »Prilozi« Instituta br. 11—12, Sarajevo 1976. godine, »O karakteru šestojanuarske diktature 1929. godine«, »Zbornik radova« Muzeja revolucije BiH«, br. 1; »Historical Dimension of Tagtchernes«, »Survey«, br. 3/76; »Neka obilježja socijalističke revolucije u Jugoslaviji 1941—1945«, 13 sveska »Male biblioteke« Studijskog centra Gradske konferencije SK Sarajevo.

10. dr Nusret Šehić, »Problem unutrašnje i spoljne kolonizacije u politici muslimanskog pokreta«, »Prilozi« Instituta broj 11—12, Sarajevo i s dr Dževadom Juzbašićem napisao članak »Bosna i Hercegovina 1875—1914. godine u radovima jugoslovenskih istoričara u posljednjih deset godina«, »Prilozi« Instituta br. 11—12, Sarajevo 1976. godine.

11. mr Pavlo Živković, »Mletačka trgovina bosanskim robljem u srednjem vijeku«, Godišnjak Društva istoričara BiH XXI—XXII, Sarajevo 1976; sa Simom Cirkovićem — »Publikacija o istoriji srednjovjekovne Bosne u periodu 1965—1975. godine«, »Pregled« časopis za društvena pitanja br. 5, Sarajevo 1976; isti »Results of The Historiography Dealing with-Medieval Bosnia«, »Survey« 2, Sarajevo 1976.

II Kritike i prikazi

1. O knjizi dr Rasima Hurema, »Kriza NOP-a u Bosni i Hercegovini krajem 1941. i prvoj polovini 1942. godine« objavili su kritičke osvrte u »Prilozima« Instituta br. 11—12, Sarajevo, 1976. godine, sljedeći saradnici: mr Rafael Brčić, dr Ahmed Hadžirović, dr Drago Borovčanin, dr Nedim Šarac, dr Tomislav Išek, Nevenka Bajić, dr Nusret Šehić, dr Ibrahim Karabegović, dr Dževad Juzbašić, dr Zdravko Antonić. U časopisu je objavio i osrvt na diskusiju i autor knjige dr Rasim Hurem.

2. mr Dušan Berić prikazao je djelo Nikole Gavrilovića: »Istorijski črilički štampari u Habsburškoj Monarhiji u XVIII veku«, Institut za izučavanje istorije Vojvodine, serija Monografije, knjiga 8, Novi Sad 1974. godine, Godišnjak Društva istoričara BiH, godina XXI—XXVI, Sarajevo 1976; Ivana Katušića: »Vječno progonstvo Nikole Tommasea«, kritički osrvt, »Pregled«, časopis za društvena pitanja br. 4, Sarajevo 1976; Tanasije Ž. Ilića: »Beograd i Srbija u dokumentima Arhive zemunskog magistrata (1739—1804)«, Jugoslovenski istorijski časopis, br. 3—4, Beograd 1974; A. F. Giljferdinga: »Putovanje po staroj Srbiji, Hercegovini i Bosni«, Jugoslovenski istorijski časopis, br. 3—4, Beograd 1974; Miodraga Matickog »Srpsko-hrvatska graničarska epika«, Jugoslovenski istorijski časopis br. 1—2, Beograd 1975; »Šajkaška I i II« (monografija), Jugoslovenski istorijski časopis br. 3—4, Beograd 1975; Nedima Šarca: »Uspostavljanje šestojanuarskog režima 1929. godine s posebnim osvrtom na Bosnu i Hercegovinu«, »Pregled«, časopis za društvena pitanja br. 6, Sarajevo 1976. godine; Dušana Nedeljkovića: »Prica, Masleša i Lola«, Zadarska revija, Zadar 1976. i časopis »Boka« sv. 6—7. Zadarska revija br. 5—6, Zadar 1976.

3. dr Drago Borovčanin objavio je izvještaj »O radu Instituta u 1975. godini«, »Prilozi« Instituta 11—12, Sarajevo 1976. godine.

4. dr Tomislav Išek, prikaz knjige dr Atifa Purivatre: »Jugoslovenska muslimanska organizacija u političkom životu Kraljevine SHS«, Časopis za suvremenu povijest, br. 3/76 i M. Ljiljaka: »Pošta, telegraf, telefon u BiH«, Knjiga I, Glasnik Arhiva i Društva arhivskih radnika BiH, god. XIV—XV, 1976.

5. dr Ibrahim Karabegović, prikaz knjige dr Nedima Šarca: »Uspostavljanje šestojanuarskog režima 1929. godine sa posebnim osvrtom na Bosnu i Hercegovinu«, »Svetlost«, Sarajevo 1975. god. Godišnjak Društva istoričara BiH, godina XXI—XXVII, Sarajevo 1976.

6. Ibrahim Kemura, prikaz knjige Klaus Kreiser, Wérner Diem, Hans Georg Majer: *Lexicon der Islamišchen Welt*, 1—3, BD, Stuttgart 1974, »Prilozi« Instituta br. 11—12, Sarajevo 1976.

7. mr Uroš Nedimović, osvrt pod naslovom »Jedanaesta međunarodna konferencija istoričara radničkog pokreta u Lincu od 9—13. IX 1975«, »Prilozi« Instituta 11—12, Sarajevo 1976.

8. Budimir Miličić prikaz rada Kasima Isovića: »Radnički pokret u BiH 1907. godine«, Grada, Sarajevo 1975. godine. Godišnjak Društva istoričara BiH, godina XXI—XXII, Sarajevo 1976.

9. Boris Nilević, prikaz knjige dr Pava Andelića: »Historijski spomenici Konjica i okoline« I, »Prilozi« Instituta br. 11—12, Sarajevo 1976; Rada Miholjića: »Kraj srpskog carstva«, »Pregled«, časopis za društvena pitanja br. 11—12—76.

10. Behija Zlatar, prikaz knjige dr A. Handžića, »Tuzla i njena okolina u XVI vijeku«, »Prilozi« Instituta br. 11—12/76.

11. mr Pavo Živković, prikaz rada dr F. Šanjeka: »Bosanskohercegovački kristjani i katarsko-dualistički pokret u srednjem vijeku«, Godišnjak Društva istoričara BiH, godina XXI—XXVII, Sarajevo 1976, J. Šidaka: »Studije o »Crkvi bosanskoj i bogumilstvu«, »Prilozi« Instituta br. 11—12, Sarajevo 1976.

III Bibliografije

Mr Dušan Berić priredio je bibliografiju radova, studija i članaka iz oblasti ekonomsko istorije Jugoslavije objavljenih u Bosni i Hercegovini od 1945. do 1976. godine s oko 300 bibliografskih jedinica za časopis »Acta historico — oeconomica Jugoslavie« iz Zagreba.

IV Ostalo

1. dr Zdravko Antonić i dr Nedim Šarac izradili su, zajedno sa mr Ilijom Hadžibegovićem, nacrt projekta »Istorijski KPJ i radnički pokret BiH do 1948. godine«,

2. dr Drago Borovčanin, dr Ahmed Hadžirović i dr Ibrahim Karabegović, zajedno s dr Zvonimiro Stenekom i mr Ilijom Hadžibegovićem izradili studijski projekt teme: »Sto godina socijalnog osiguranja u Bosni i Hercegovini (1878—1978)«.

3. dr Nusret Šehić s dr Nikolom Babićem recenzirao je rukopis dr Tomislava Išeka: »Djelatnost HSS u Bosni i Hercegovini do zavođenja režima diktature 1929. godine«.

4. dr Ahmed Hadžirović i dr Nedim Šarac izvršili su recenziju rukopisa dr Ibrahimina Karabegovića: »Reformizam u radničkom pokretu Bosne i Hercegovine između dva rata (1921—1941)«.

5. dr Ibrahim Karabegović i dr Nedim Šarac izvršili su recenziju rukopisa dr Ahmeda Hadžirovića »Sindikalni pokret u BiH 1919—1941. godine«.

6. dr Zdravko Antonić i Nevenka Bajić izvršili su recenziju rukopisa dr Drage Borovčanina »Izgradnja bosanskohercegovačke državnosti u uslovima NOR-a«.

a. U Institutu

1. U redakciji časopisa »Prilozi« Instituta za istoriju u Sarajevu radili su: dr Dževad Juzbašić, glavni i odgovorni urednik, dr Zdravko Antonić, dr Nikola Babić, dr Ahmed Hadžirović, dr Adem Handžić i dr Pavao Andelić, članovi redakcije, i Boris Nilević, sekretar redakcije.

2. U redakciji zbornika »Žene BiH u NOB-i« radili su: dr Zdravko Antonić, Nevenka Bajić, dr Drago Borovčanin, dr Rasim Hurem (glavni urednik) i mr Dubravka Škarica.

3. U redakciji zbornika »Grada za monografiju o Ivanu Krndelju« radili su: dr Zdravko Antonić, dr Ahmed Hadžirović i dr Ibrahim Karabegović.

4. U redakciji naučnog skupa »Banja Luka u novijoj istoriji 1878—1945« radili su: dr Zdravko Antonić, mr Rafael Brčić, dr Nedim Šarac, dr Nusret Šehić, dr Ibrahim Karabegović i dr Ahmed Hadžirović.

b. Van Instituta:

1. U redakciji časopisa »Pregled« radio je dr Nedim Šarac,

2. U redakciji časopisa »Godišnjak Društva istoričara BiH« radio je dr Rasim Hurem,

3. U redakciji časopisa »Glasnik arhiva i Društva arhivskih radnika BiH« radili su dr Nedim Šarac i mr Rafael Brčić.

4. U redakciji edicije »Sarajevo u NOB-i i revoluciji« radili su: mr Rafael Brčić, dr Zdravko Antonić i dr Nedim Šarac.

5. U redakciji časopisa »Acta historico-oeconomica Iugoslaviae« radio je dr Dževad Juzbašić.

6. U redakciji zbornik »Sedamdeset godina sindikalnog pokreta u Bosni i Hercegovini« radili su: dr Ahmed Hadžirović i dr Ibrahim Karabegović.

Institut je posvetio odgovarajuću pažnju i uzdizanju svojih naučnih kadrova. Tako su na postdiplomskom studiju bila tri saradnika, asistenta. Sva tri su položili ispite sa druge godine postdiplomskog studija, a Behija Zlatar je premila magistarski rad i predala ga Filozofskom fakultetu u Beogradu.

Ostvarena je određena saradnja i s više naučnih ustanova u zemlji.

Institut je aktivno, posredstvom svojih predstavnika, učestvovao u radu Zajednice instituta za novu i noviju istoriju naroda i narodnosti Jugoslavije. U tome kontekstu Institut je bio i suorganizator naučnog skupa »Vojnopolitičko savjetovanje u Stolicama 26. septembra 1941. godine — Značaj odluka savjetovanja za dalji razvoj NOP-a u Jugoslaviji«.

S Katedrom za istoriju Filozofskog fakulteta u Sarajevu razvijena je široka saradnja u nizu pitanja od zajedničkog interesa. Profesori ove katedre članovi su organa upravljanja u Institutu, članovi Naučnog vijeća, Komisija za izbor kandidata u naučna zvanja i sl.

S Katedrom za istoriju Filozofskog fakulteta u Beogradu je, takođe, ostvarena određena saradnja. Mladi saradnici Instituta pohađaju i završavaju postdiplomske studije na odjeljenju za istoriju i dr.

Sa Akademijom nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine ostvarena je plodna saradnja. Sedam saradnika Instituta: dr Zdravko Antonić, mr Rafael Brčić, dr Ahmed Hadžirović, dr Rasim Hurem, dr Dževad Juzbašić, dr Nedim Šarac i dr Nusret Šehić sarađuju u Komisiji za istoriju Akademije.

Na osnovu izloženog vidljivo je da je Program rada Instituta za 1976. godinu u osnovi izvršen. Odredena odstupanja, kojih je bilo, kompenzirana su drugim sadržajima. Naime, Institut je tokom godine realizovao niz zadataka koji nisu bili unijeti u Program rada.

Organji upravljanja, izvršni organi, organi rukovođenja i stručni organi su bili vrlo aktivni tokom cijele godine. Tako je Radna zajednica Instituta održala 11 sjednica, od kojih četiri u proširenom sastavu. Radna zajednica je, pored petogodišnjeg i godišnjeg programa rada Instituta, donijela niz opštih samoupravnih akata od interesa za Institut, tako da je Institut radio bez zastoja i teškoća.

Radna zajednica je djelovala kao najviši organ upravljanja Instituta. Predsjednik Radne zajednice je dr Ibrahim Karabegović, naučni saradnik, a zamjenik predsjednika dr Tomislav Išek, naučni saradnik. Kad Radna zajednica razmatra pitanja od posebnog društvenog interesa, njenoj sjednici prisustvuju i punovažno odlučuju i predstavnici društvene zajednice, koju sačinjavaju:

Danijel Čulina, društveno-politički radnik u CK SK BiH, Zora Solomon, savjetnik u Republičkoj konferenciji saveza sindikata BiH, dr Rade Petrović, redovni profesor Filozofskog fakulteta u Sarajevu, Risto Besarović, predstavnik Društva istoričara Bosne i Hercegovine i mr Ilijas Hadžibegović, asistent na Filozofskom fakultetu u Sarajevu.

Radna zajednica ima Izvršni odbor koji sačinjavaju: Željka Vrdoljak, predsjednik, i članovi: dr Zdravko Antonić, viši naučni saradnik, direktor Instituta, dr Dževad Juzbašić, viši naučni saradnik, mr Uroš Nedimović, viši stručni saradnik i Alija Prolić, šef Tehničke službe.

Institut ima Naučno vijeće od trinaest članova i to:

Dr Nedim Šarac, naučni savjetnik, predsjednik i članovi: dr Zdravko Antonić, viši naučni saradnik, direktor Instituta, dr Nikola Babić, predsjednik komisije za istoriju CK SK BiH, mr Rafael Brčić, stručni savjetnik, akad. Nedim Filipović, redovni profesor, dr Milan Gaković, docent, dr Rasim Hurem, naučni saradnik, mr Ilijas Hadžibegović, asistent, dr Tomislav Išek, naučni saradnik, Božo Madžar, direktor Arhiva BiH, dr Nusret Šehić, viši naučni saradnik, Behija Zlatar, asistent i mr Pavlo Živković, asistent.

Do maja mjeseca 1976. godine direktor Instituta je bio dr Nikola Babić, a od maja iste godine za direktora Instituta imenovan je dr Zdravko Antonić, viši naučni saradnik, jer je dr Babić izabran za predsjednika Komisije za istoriju Predsjedništva CK SK BiH.

Dr Drago Borovčanin